

مکرمه فی الدخیل

❁ ادبی و سیاسی رسالهٔ اسبوعیه در ❁

۳۱ نجی سنه

۱۵ جمادی الاولی ۱۳۳۰

❁ پنجشنبه ❁

جلد : ۱۴ - جزو : ۱۴۴

الحقّ يعلو ولا يعلى عليه

حقّ * لفظ جلیلی عنوان ایدئش اولان برغزته‌نک شعاری ، بالاده‌کی عبارده اولق لازم کلیر . بوجهله منیفه . حقّ تفسیر حقیقیسی اولمسنه نظرأ - حق - لفظنک زیرنده صورتا مرتسم بولمسنه بیله حقیقته‌ده مرثم عد اولملی و بناء علیه اق شعارک منہاج مستقیمدن، که راه حقدن عبارتدر ؛ قطعاً انحراف ایدلاملی ایدی. تأسف اولنورکه بز - حق - غزته‌سنی بعض احوالده - ... بیله - مم که نصل تعبیر ایدملی ! ... هایدی کلمه حق تعظیماً ، باطل تعبیری قال قله آلمیم - ... فقط مدلول حقدن متباعد کور مکدمیز .

عجبا بوحال * ضرب جمهور ادبایی طرفندن الیوم حشرگاه نسیانه آتیش اولان (رومانیزم) مسلککنک، شرقه مخصوص بولنان تأثیرات سیئه‌سی ایجابیدر، که بزى حالا یازدیغز شیلرده تحسّسات شخصیه مسخر قیلقددر .

نیچون انفعالاته اتباع و آنی آلوده لوث اغراض بررنک مذموم و مستکرهله تصویر ایدپورز .

نهدن حقیقی ترک ایدوبده مظهر اولدیغز ظلوم و جهول صفترلینک - که ام الحطییدر - مولود مادر بخطاسی اولان انفعالاته اقتفادن اجتناب ایتپورز .

نیچون حقیقی حقیقت اوله‌رق ارانه ایتپوبده آنی برطاقم لفظلره ، کلمه‌لره شکل اصلیسندن چیقاریبور و آرزو ایتدیگمز شکل و سیماده تمثیل ایدپورز .

برواقعه‌دن بحث ایتک لازم کلنجه نهدن مبهماتی التزام و نه ایچون تشذیعات ایله افهام مرام ایدپورز ؟

ایا ، حدّ ذاتنده واقع اولیان برحالت ویا کیفیت ، غلیظ برکله تشذیبه ایله کسب وقوع می ایدر ؟ یاخود واقع و حادث اولمش ردی و سیّ برحالت و کیفیت تزیه و نظریف لفظلرله وصف و تلطف ایدیلیرسه تبدیل ماهیتی ایدر !
بزحالا مفتون تکاملاتی اولدیلیمز مسلك حقیقتی بالکمز منحصرانه یاد و تعریف ایله می اثبات فضل و عرفان ایده جکمز ؟

بوگون من غیر استطاعه داخل اولدیلیمز دور تجدد مزده ، امید آتی مملکت اولان ارباب شباب امته بوکمی نمونه لرله می تعلیم فضیلت ویا تلقین حقیقت ایده جکمز . اکر کویستره جکمز معرفت بوایه ندامت و خسران عقبگیر لکمزده دوام ایده جکمز و بوصورتله کوکلردن امید فلاح سیلنه جکمز .

شو حسبال سرزنش مال — که مخاطب معنویسی کاتب حق سلیمان نظیف بکدر — کچن جمعه ایرتسی کونی نشر اولتان حق غزته سندگی (مقاله جلوسیه) نک بحجت موضوعی هم رنگ اغراض ایدن بعض شامات الجا آتیه ایراد اولمشدر .
ایضاح سرام ایدلم :

ایتالیانک شمالی آفریقاده کی ممالک عثمانیه واقع اولان تجاوزات فعلیه سنی — بعض تاویلات مخصوصه ایله دفتر سیات ماضیه قید و ادخال ایتدکن و رسماً و اصولاً مسئول اولقی لازم کلانلری خفیفجه معیوب بالاهاال کویستر دکن صکره — بر ماده مهمه ایرادیه مسئله ده علاقه دار اولیان برذاته عطف و مال ایلپور .

بادی شکایتز اولان جمله ممّوهه شودر :

« بوندن بشقه ایتالیا به امید و جرأت ویرن اسباب مقدمه ده وار ایدی . مملکتیزک روح حاکمیتی ایکلتن جریحه لر آتی سنه اول ایتالیا یکی بریاره علاوه ایده جک . بعض مطالب ظالمانه سردایتمش و بونلری صدر زمان فرید پاشایه قبول و تصدیق ایتدیرمک ایچون دونمائی عثمانلی صولرینه کوندره جکئی اشاعه ایتک کفایت ایلشدی .

« نه ضریب و الم افزا جلوّه شتون و طالعدر که و طمنزده اغیاره ترویج مقاصد ایتدیرمه نک طرق سهیله سنی ایتالیا به فعلاً ارانه ایتمش اولان بو فرید پاشا ، مجلس

مبعوثان عثمانیك مرتبه و جوبی ده (!) آتش اولان فمخنی لزومنی اراده بیوران بر
پادشاه خیرخواهك امرینه قارشی - تأدباً عصیان دیمیورز - مخالفت ایستی .
« بوكون افعال ملیك هدف مشخصی اولان حتی پاشا - هر نه اولورسه
اولسون - ایالتیانك اولتیما تومنی سفیرینك یوزینه چار یاركن (؟)

وَلله درالقائل

اول یوق ایدی اشبو روایت یگی چیقدی

عنه حکمداری بده استعفانامه سنی اوز اتمشدور .

« فرید پاشا ایسه نه اوزمانك ایالتیا سفیرینه برآر متانت ، نه عثمانلی پادشاهنه
برنشانه حمیت کوسترمه بیلدی . »

ایشته سلیمان نظیف بك اقدینك امر جلیل حتی ، لفظ جلیل حقه صغینه رق
سوء استماله اك واضح بر برهان .

بز بوراده نه تأثره تابعز ، نه ده انفعالات ایله متحسس بولنیورز . مادام که
وقایع وحادثات اوزرینه مصاحبتدمیز ، انفعالات ایله قطع علاقه ایتملی بز .

عجبا شو ، حال حاضرده کی ایالتیا تجاوز اتندن ده شذیع اولان و فرید پاشا
طرفندن (طرق سهیله سی) کوستریلان (بعض مطالب ظالمانه) نه گبی شیرلردی ؟
بوندن آلتی سنه اول بز ، مرکز سیاسیات و سیئات اولان پای تختدن یدی یوز

بو قدر کیلو متره بعید بر موقعه ایدك . مع مافیه پای تخت ایله آرامزده کی مسافه
بعد مجردله هم قدر دخی بولنش اولسه ینه وطنك خیر و شرینه متعلق افعال
واحوال دن حصه دار تلذذ و تأثر بولنماز بر امر جبلی ایدی . دیمك ایسترز که استانبولده

جریان ایدن وقایعه - ینه ولو قسمأ اولسون - قونیهدم مطلع اوله بیلیر ایدك .
حافظه مزه مراجعت ایدك . حوادث شش ساله بی ذهنأ تتبع ایدك (ظالمانه) ایله
سزاوار وصف و تعریف بر ایالتیا مطالبی کورده مدك . نهایت دوشنه دوشنه اعلان

مشروطیتدن بر بحق سنه اول بری استانبولده و دیگر لر ی سلانیک ، ازمیر ، و بیروت
و طرابلس غریبه اولمق اوزره درت بش محله پوسته خانه تأسیسنی ایالتیا حکومتك طلب

وادعا و مطلب و مدعا سنده خصوصات سیاسیه و اقتصادیه جه دول معظمه به ابدال اولان مساعدتدن حصه دار اومسی اساس و تعاملنه ایتنا ایلدیکنی تخطر ایلدک .
 بردوانک دولت اخی ملکنده - حقوق استقلالیه سندن اولان - مؤسسات رسمیه یی نظیراً پوسته خانه و سائر احداثه حتی اومدینی و بویله بر طلبده بولنه میه - جفی امور مسلمه دندر . فقط دولت عثمانیه نك تاریخ سیاسیه یی تبیع ایدنلره مجهول دکلدر ، که بزده عهد عتیقه دینلان امتیازات اجنبیه هپ بو بولده ابدال اولنسان مساعدات عواطفکارانه دن تخدمت ایتمش تعاملات سیئه در .

مثلاً سلطان محمود ثانی دورنده و یانه ایله در سعادت آرم سنده مکتبانه بولنه جق آوستریا تاجر لرینه مدار سهوات اوملق اوزره مترنخک طلب و التماسه مبنی غلطه ده بر پوسته خانه تأسیسه مساعده اولنمش ایدی . ۱۲۴۵ سنه سینه مصادف اولان ۱۸۲۹ سنه میلادیه سنده یالکیز آوستریالی تجمارک ، یالکیز آوستریا اولک سینه کوندره جکلری مکاتبی ایصال ایتک قیدیه بو پوسته خانه آچلمش و معامله سی بالطبع محدود بولنق لازم کلیرکن اوروپانک سائر بلادیه مخابرات تجاریه سی اولان سائر اقوام مستأمنه دخی بو پوسته دن استفاده ایتلشدر .

ولو امور مکرمانه دن اولسون ، مساعدت مخصوصه سیله صورت مقیده ده رخصت و بر دیکی بر ماده ده ، دولنک حق تفتیشی طبیعی اولدینی حالدیه بزم اوتنه دن - بری بویله شیرده اولان جهل و غفلتمز دائماً اضاعه حقوقنله نتیجه لندیکی معلومدر . ایشته ۱۸۲۹ ده باشلایان بو آوستریا پوسته سی براز صکره انکلیز لری ابتباه کتیر - دیکندن رشید پاشانک ۱۲۶۱ ده ایکنجی دفعه خارجه نظارتنه تعینی صره سنده انکلتزه سفیرینک مراجعت واقعه سنه مبنی قله قیوسنده واقع قونسولوخانه لری اتصالنده برده انکلیز پوسته خانه سی آچلمشدر . (۱۸۴۴)

قریم مسئله حربیه سنه قدر غلطه ده بو ایکی حکومت اجنبیه دن بشقه هیچ بر حکومتک پوسته خانه سی یوق ایدی . اوروپا ایله اولان مخابرات عثمانیه بیله بو ایکی پوسته واسطه سیله اجرا اولنیوردی . بو بر حقمی ایدی ؟ آنی تدقیق ایده جک دکلز . شو قدر دیه بیلیرز ، که اوروپانک اک معتبر ستمنده و آسیا ایله بکرمی

دقیقه‌لق بر موقعه بولان بر کشور عظیم ، تبعه اجنبیه به کشاده بولندقیقه آنلرک بلاد غربیه ایله اولان مناسبات تجاریه و اقونومیقیه لرینی تسهیل و تأمین دخی مدنیت حاضرمنک اق بلده به مالک اولان حکومته تحمیل ایتدیکی بر وظیفه در . دولت عثمانیه ایسه بووظیفه مدنییه ای اق تاریخده درعهده ایده بیله جک وسائطه مالکمی ایدی . و حالا بوگون ایفایه مقتدرمیدر ؟

قریم مسئله سینک حدوشله - اوزمانکی ساردونیا دخی داخل اولان - دول متحابه حربیه اشتراك ایللری اوزرینه فرانسه حکومتی دخی مارسیلیا و پارسله تأمین مکتابه ایچون غلطهده بر پوسته خانه کشادینه رخصت استحصال ایلدی . حتی غلطهده اوتدن بری امتعه اجنبیه کمرکی وارکن فرانسهز مواردات تجاریه سنه موجب تسهیلات اولوق اوزره کرج قبوسی ، نام دیگر فرانسهز کمرکفی تأسیسنه دواتی مجبور ایلدی . ۱۸۵۴ دن ۱۸۷۱ ره قدر کرک پای تختمزده ، کرک ممالک ساحلیه و داخلیهده یو اوج دولتک پوسته خانلرندن ماعدا اجنبی پوسته خانه سی یوقدی . فرانکو - آلمان حربندن صکره تشکل ایدن آلمانیا ایمپراطورلوقی دخی دول ثلثه مذکورنک احراز ایتمش اولدقلری حقدن استفاده به تشبثله ینه غلطهده بر پوسته خانه کشاد ایلدیلر . اگونه قدر ساکت اولان ویا لکیز کندی بلادینه ایصال ایده جکی مکتوبلر ایچون روس واپورلرینک آجته خانه سنده بر پوسته شعبه سی بولان روسیه حکومتی دخی مؤخرآ آلمانیا به ایدی لان مساعدده دن استفاده ایدرک رسماً پوسته خانه کشاد ایلشدیر . ایشته تاریخلری اعتباریله الیوم درسعادتله بعض بلاد ساحلیه مزده پوسته خانه سی بولان دولتلر شونلردر :

۱۸۲۹ آوستریا - مجارستان

۱۸۴۴ انسکلتره

۱۸۵۴ فرانسه

۱۸۷۲ آلمانیا

۱۸۷۳ روسیه

بر آرملاق رومانیا حکومتیله یونان حکومتی دخی برر پوسته خانه کشاد ایتمش ایدی . بویاکی حکومت نوظهوره قارشى دولت انفاذ مرام ایدرک پوسته خانه لرینی قایا دی .

ایتالیا به کلنجہ ، ہوگون دول معظمہ دینلان و اوروپا آہنک سیاسینک ناظمیری بوانسان آلتی دولٹک کہ اوچی اتفاق مثالی ، دیگر اوچی ائتلاف مثالی و ہونلردن ایکسی اتفاق مثالی تشکیل ایتکدمدرلر . ایتالیا دخی ایلک برنجی اوچک اجزای مهمہ سندندر . بناء علیہ دیگر بش دولہ ، سلطنت سنیہک - ہرنہ نام وشکلہ اولورسہ اولسون - ابدال ایتش اولدینی پوستہ مساعدتندن استفادہہ قالقشمی اوزرینہ باب عالینک بویلہ برطانی اصولاً رد و ردندہ تجلہ ایدہ یلسنہ امکان وارمی ایدی . باب عالی اوزمان دخی عہدہ سنیہ ترتب ایدن بو وظیفہہ قصور ایتامشدر . فقط اجنبی پوستہ خانہ لرنہ علاقہ دار بولنان دیگر بش حکومتک ایتالیا طرفتی التزام ایتلری وایلرودہ دولت عثمانیہ پوستہ لری کسب انتظام ایدوبدہ دیگر پوستہ خانہ لرک سدی صرہ سندنہ آنک دہ الغاسی طبیعی اولدیفندن ؛ طلب واقعہ شمذیلک مساعدہ ایدلمسنی غیر رسمی برلسان ایلہ ترویج ایتلری اوزرینہ اصرار ومخالفتک ہیچ بر عمرہ حاصل ایدہ میہجکی آکلاشلش وایتالیانک بش محلہہ پوستہ - خانہ کشادینہ مساعدہ ایدلمشدر .

§

سلیمان ظلیف بکک (مطالب ظالمانہ) لفظیلہ توصیف ایتدیکی مسئلہ ہوندن عبارتدر . بوکا ہرہانکی برصدر اعظمک ، یعنی عبدالحمید حکومت مستبدہ سندنہ احراز صدارت ایدن ہانکی وزیر اعظمک منفرداً مقاومت ومخالفتتہ امکان وار ایدی .

قالدی کہ ترویج مرام ایچون ایتالیا دونماسیلہ تہدیدہ قیامک اشراپی صرف خلاف حقیقتدر . بویلہ اولسہ بیلہ بر عثمانلی صدر اعظمی متصور میدرکہ بردولت اجنبیہہ (مطلوبگہ نائل اولق ایسترسہک بزى دونماکی ارسال اشاعہ سیلہ تہدیدہ بولک) دیہ بیلسون . بویلہ بر وزیر وزر آلود آنجق ارباب غرضک مشیۃ افتراسندہ وجود پذیر اولہ بیان اشخاص موہومہدن معدوددر .

مجلس مبعوثانک فسخی مسئلہ سنی بو مجتہ قاریشدر برق ومشروطیتلہ کامیاب اولمش بر ملتک رجال سیاسیہ سنی امور اجتہادیہ سندن طولانی تلغین ایتک آنجق بزده کی مشروطیت پرورلرہ خاص ، خواص سیاسیہدن بولندیفندن اومجتہہ سوز سویلہ مکہ حاجت کورہ مدم .

ابوالضیا